

Dosarul nr. 2r-282/22
2-20113993-01-2r-02062022

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (jud. : S. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. : A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de avocatul Pruteanu Natalia, în interesele lui Surdu Ion,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Carauș Sergiu împotriva lui Surdu Ion cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin vătămarea integrității corporale,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Surdu Ion, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței,

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2018, Carauș Sergiu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Surdu Ion cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin vătămarea integrității corporale.

Prin hotărârea Judecătoria Strășeni, sediul Călărași din 10 decembrie 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de Carauș Sergiu, a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Surdu Ion în beneficiul lui Carauș Sergiu suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciul moral. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 28 decembrie 2021, Carauș Sergiu, reprezentat de avocatul Ivasiutic Mariana a declarat apel împotriva hotărârii judecătoria Strășeni, sediul Călărași din 10 decembrie 2021, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Carauș Sergiu să fie admisă integral.

La 10 ianuarie 2022, Surdu Ion a declarat apel împotriva hotărârii judecătoria Strășeni, sediul Călărași din 10 decembrie 2021, solicitând casarea hotărârii în partea admiterii și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Carauș Sergiu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022, nu s-a dat curs cererilor de apel și s-a acordat un termen de 10 zile pentru prezentarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apel, și achitarea taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022 s-a restituit apelul declarat de Surdu Ion, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

La 26 mai 2021, avocatul Pruteanu Natalia acționând în interesele lui Surdu Ion a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022 solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

Recurentul a indicat că instanța de apel a dat o apreciere eronată faptului că apelantul nu a înlăturat neajunsurile până la data stabilită de instanță.

Încheierea de a nu da curs apelului a fost comunicată apelantului Surdu Ion, în Penitenciar, unde se află în detenție.

Însă, în cadrul procesului civil Surdu Ion a fost reprezentat de către avocatul Pruteanu Natalia, iar instanța de apel nu a expediat încheierea de a nu da curs apelului depus de Surdu Ion și avocatului acestuia, care dispune de împuternicirii de a acționat în interesele acestuia.

Astfel, în circumstanțele date, reprezentantul lui Surdu Ion, nu a avut posibilitatea de a înlătura neajunsurile, în termenul acordat prin încheierea de a nu da curs apelului, iar prin restituirea cererii de apel a fost încălcat accesul liber la justiție a apelantului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 03 mai 2022.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022 i-a fost adusă la cunoștință la 07 mai 2022, prin intermediul poștei electronice.

Cererea de recurs a fost declarată la 26 mai 2022, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În condițiile art. 426 alin. (3) din Codul de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Colegiul constată că încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022 este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la faza de primire a apelului.

Conform încheierii din 12 aprilie 2022 instanța de apel a acordat apelantului Surdu Ion termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru depunerea cererii de apel motivate și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 112, 50 lei.

Instanța de apel a expediat încheierea de a nu da curs apelului, apelantului Surdu Ion, în Penitenciar.

Colegiul constată că în cadrul examinării cauzei în fond, deoarece Surdu Ion se află în detenție nu a fost prezent în ședința de judecată, interesele acestuia fiind apărate de către avocatul Pruteanu Natalia, în baza mandatului avocațial nr. 1544548 din 16 octombrie 2020, atașat la fila dosarului 55.

Prin urmare, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare în termenul acordat de către instanță, restituind apelul pe motiv că nu au fost lichidate neajunsurile indicate în termenul stabilit de instanță în încheierea 12 aprilie 2022.

Or, chiar dacă apelul a fost depus și semnat de către Surdu Ion, instanța de apel urma să țină cont de faptul că acesta este o persoană deținută în detenție fiind în custodia statului, iar la materialele cauzei este depus mandatul unui avocat care îl reprezintă.

Respectiv, încheierea de a nu da curs apelului trebuia să fie comunicată și avocatului.

Prin urmare, concluzia instanței de apel precum că încheierea din 12 aprilie 2022 a fost adusă la cunoștință apelantului, iar acesta a manifestat un comportament pasiv în propria cauză, este eronată.

Avocatul fiind o persoană pregătită din punct de vedere juridic, cunoaște care sunt acțiunile procesuale ale unei părți în proces, iar odată ce apelantul Surdu Ion a apelat la serviciile unui avocat, a făcut-o anume pentru a-și apăra drepturilor și libertăților sale prin acordarea de ajutor juridic calificat.

Din materialele dosarului nu se constată o asemenea situație, lipsind o confirmare recepționarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022 de către avocatul Pruteanu Natalia, iar ca urmare nu poate fi posibilă plasarea neîndeplinirii indicațiilor în termen de către apelant din cauza lipsei de diligență.

Prin soluția emisă, instanța de apel nu a ținut cont de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe.

În cauza *Airey vs Irlanda* Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul, astfel încât pentru respectarea acestei exigențe nu este suficientă obligația negativă de a nu împiedica în nici un fel accesul la o instanță, ci, uneori, statele sunt obligate să asigure adevărate drepturi sociale și economice.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierea instanței de apel din 03 mai 2022 este neîntemeiată, fiind adoptată cu încălcarea normele de drept procesual, drept consecință urmează a fi casată, cu restituirea cauzei în instanța de apel, la stadia de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite recursul declarat de avocatul Pruteanu Natalia, în interesele lui Surdu Ion.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Carauș Sergiu împotriva lui Surdu Ion cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin vătămarea integrității corporale.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh